

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce: **X. D. N.**, st. příslušnost Vietnamská socialistická republika, tč. bytem 9. k. 63, R. n. M., zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2014, č. j. OAM-165/ZA-ZA08-Ha08-2014, **o udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

- I. Žaloba se **z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 12. 5. 2014 č. j. OAM-165/ZA-ZA08-Ha08-2014 žalované Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen ČR) rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je zrušení povoleného pobytu na území ČR a obava žalobce z postupu jeho věřitelů při návratu do Vietnamské socialistické republiky (dále jen „Vietnam“), neboť se musel zadlužit, aby mohl začít podnikat na území ČR. Správní orgán nedospěl k závěru, že by žalobce v zemi, v níž má žalobce občanství, byl pronásledován z důvodů taxativně vymezených v § 12 písm. a), b) zákona o azylu, tj. za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu své rasy,

pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů, nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do této země. Dále nebyly v případě žalobce zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Stejně tak nebyly v případě žalobce zjištěny skutečnosti, které by nasvědčovaly, že se jedná o případ hodný zvláštního zřetele, který by odůvodňoval udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu. Následně správní orgán posoudil, zda žalobcův případ nenaplnuje důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany podle 14a a 14b zákona o azylu. Z tvrzení žalobce a z dalších informačních zdrojů žalovaný správní orgán zjistil, že žalobce nesplňuje ani podmínky stanovené v § 14a a 14b zákona o azylu, tak aby mu mohla být poskytnuta doplňková ochrana. Při rozhodování správní orgán vycházel zejména z výpovědí žalobce a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, v níž namítal porušení základních zásad správního řízení podle § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), které žalobce spatřuje v tom, že nebyl poučen o možnosti zaopatřit si tlumočníka, byť i na svůj náklad tak, aby byl přítomen po celou dobu správního úkonu a nejen při výpovědi žalobce a poukázal na ustanovení § 16 odst. 3 správního řádu. Žalobci nebylo umožněno seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí, neboť tyto nebyly přeloženy do jeho mateřského jazyka, čímž bylo žalobci znemožněno se k jednotlivým podkladům vyjádřit. Další námitkou žalobce proti rozhodnutí žalovaného je též to, že jej žalovaný v otázce legalizace pobytu odkázal na režim jiného zákona, aniž by tento zákon upřesnil. V závěru žaloby navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 23. 6. 2015 uvedl, že popírá oprávněnost námitek uvedených žalobcem a nesouhlasí s nimi, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některé citované ustanovení správního řádu a zákona o azylu. Dále žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost žalobce o udělení azylu, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí správního orgánu. Především žalovaný uvedl, že vycházel z vlastních tvrzení žalobce, ze kterých zjistil, že důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou především ekonomické důvody – nemožnost splacení dluhy a obavy z následků nesplacení. Žalovaný považuje žalobní námitky za zcela neopodstatněné, neboť při všech úkonech žalovaného byl přítomen tlumočník, kterého žalovaný bezplatně poskytl a žalobce s takovýmto postupem vyslovil souhlas a nepožadoval přizvání svého tlumočníka. A konečně v otázce legalizace pobytu žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, kde uvádí, že tato otázka spadá pod zákon o pobytu cizinců a v této souvislosti citoval ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žalovaný má za to, že se v odůvodnění svého rozhodnutí řádně vypořádal s neudělením mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Navrhoval proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2014, č. j. OAM-165/ZA-ZA08-Ha08-2014 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s. ř. s. a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 4. 2014 uvedl, že svou vlast opustil 13. 2. 2009, aby začal podnikat v ČR s textilem. Důvodem žádosti je to, že byl zrušen jeho pobyt a nechce se vrátit do Vietnamu, přičemž se v souvislosti s návratem do Vietnamu obává toho, že nebude moci splatit peníze, které si ve Vietnamu půjčil a bude mít problémy s lidmi, kterým dluží. Z obsahu správního spisu žalovaného dále vyplývá, že dne 10. 4. 2014 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území ČR. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce uváděl stejné důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako výše uvedené. Žalobce dále uvedl, že ve Vietnamu je po ekonomické a sociální stránce velice obtížné prostředí, v zemi není svoboda; dále, že ve Vietnamu neměl problémy se státními orgány, od známých si půjčil 5000 USD a je v kontaktu s rodinou žijící ve Vietnamu. Uvedenému pohovoru byl po celou dobu přítomen tlumočnick T. H. L. což plyne z jeho podpisu a otisku kulatého razítka znalce na protokolu o pohovoru ze dne 10. 4. 2014. Dále je součástí správního spisu protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 10. 4. 2014, přičemž z tohoto protokolu plyne, že žalobce nechce být blíže seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí, nechce se vyjádřit ke zdrojům podkladů a nechce navrhnout žádné doplnění. Níže na tomto dokumentu je zaznamenáno, že *„seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany bylo na žádost žadatele provedeno v jazyce vietnamském dne 10. 4. 2013 (ručně opraveno na 10. 4. 2014)“*, přičemž je tento dokument podepsán nejen žalobcem a též výše jmenovaným tlumočnickem T. H. L.

Součástí správního spisu žalovaného jsou informace o zemi, v níž má žalobce občanství a to informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 6. 8. 2013, č. j. 110045/2013-LPTP o situaci ve Vietnamu, které byly zpracovány zastupitelským úřadem v Hanoji, výroční zpráva Human Rights Watch 2013 ze dne 8. 3. 2013, zpráva mezinárodní organizace pro migraci IOM z října 2012 ze dne 2. 4. 2013 a aktuální informace databanky ČTK „Země světa, Vietnam“.

Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 2 odst. 8 citovaného zákona se pro účely tohoto zákona za pronásledování považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící

psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství. Za pronásledování se považuje i jednání soukromých osob podle věty první, pokud lze prokázat, že stát, strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo hrozba vážné újmy zřejmě vztahuje pouze na část státu.

Podle ust. § 13 odst. 1 téhož zákona, rodinnému příslušníkovi azyllanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

Podle ustanovení § 14 citovaného zákona, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Dle ust. § 14a odst. 1 citovaného zákona se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle druhého odstavce citovaného ustanovení se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b citovaného zákona rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Podle § 22 odstavce prvního citovaného zákona má účastník řízení právo jednat v řízení v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Za tím účelem ministerstvo účastníkovi poskytne bezplatně tlumočníka na úkony v řízení a s řízením související. V druhém odstavci citovaného ustanovení je pak zakotveno oprávnění účastníka azylového řízení přizvat si na své náklady tlumočníka podle své volby.

Podle § 16 odst. 3 správního řádu má každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. V řízení o žádosti si žadatel, který není občanem České republiky, obstará tlumočníka na své náklady sám, nestanoví-li zákon jinak.

Krajský soud se neztotožňuje se stěžejní žalobní námitkou žalobce, tj. že nebyl žalovaným poučen o možnosti zaopatřit si tlumočníka, byť i na svůj náklad tak, aby byl přítomen po celou dobu správního úkonu a nejen při jeho výpovědi. Ze spisového materiálu žalovaného plyne, že žalovaný žalobce řádně poučil o možnosti využít při komunikaci s žalovaným mateřského jazyka. Žalobce tohoto svého práva využil, protože žalovaný obstaral v souladu s § 22 zákona o azylu tlumočníka, který byl přítomen při všech rozhodných úkonech žalovaného a přeložil patřičné listiny. Soud tedy uzavírá, že uvedená námitka je nedůvodná, neboť bylo zjištěno, že žalobci bylo umožněno komunikovat s žalovaným ve vietnamštině a při všech rozhodných úkonech žalovaného byl přítomen tlumočník. Žalobce ostatně ani nespecifikoval, u kterých dalších úkonů žalovaného měl být podle něj přítomen tlumočník.

Druhá námitka žalobce spočívající v nemožnosti seznámení se s podklady pro rozhodnutí je založena na tom, že předmětné podklady nebyly přeloženy do vietnamštiny. A ani této námitce však krajský soud nemůže přisvědčit. Ze správního spisu jednoznačně plyne, že žalobce byl poučen o možnosti se se všemi podklady seznámit a to za přítomnosti tlumočníka, avšak žalobce se rozhodl tohoto svého práva nevyužít, protože se zpětně nemůže dovolávat toho, že podklady pro rozhodnutí žalovaného nejsou přeloženy do vietnamštiny. Především s ohledem na skutečnost, že překlady a tlumočení se ve správním řízení činí ve prospěch žalobce, nikoli žalovaného, soud neshledává jakoukoli nutnost překladu listin, o kterých žalobce prohlásil, že se s nimi seznamovat nepožaduje.

Soud také nesouhlasí ani s poslední žalobní námitkou, že byl žalobce žalovaným „odkázán“ na řízení o legalizaci pobytu podle jiného zákona, který však žalovaný konkrétně neuvedl. Tato námitka vychází z nepravdivého základu, neboť žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí na straně tři v posledním odstavci odkazuje prostřednictvím citace rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Nadto krajský soud konstatuje, že žalovaný neměl v tomto řízení poučovací povinnost ve vztahu k legalizaci pobytu podle jiných právních předpisů než je zákon o azylu, učinil-li tak, nemůže to být důvod pro zrušení jeho rozhodnutí.

Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., jelikož procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení neuplatňoval.

České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které podle ust. § 36 odst. 2 s.ř.s. hradí stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 2. července 2015

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**